

Градска управа за урбанизам и грађевинске послове
Школска улица бр. 3
21101 Нови Сад

Подносилац: **Регулаторни институт за обновљиву енергију
и животну средину- РЕРИ**
удружење на адреси Краља Петра бр. 70/11 у Београду

ПРИМЕДБЕ

**- на Нацрт плана генералне регулације моста у продужетку булевару Европе
у Новом Саду –**

У складу са оглашеним јавним увидом поводом израде Нацрта плана генералне регулације моста у продужетку булевару Европе у Новом Саду, Регулаторни институт за обновљиву енергију и животну средину- РЕРИ, удружење које остварује циљеве у области заштите животне средине доставља своје примедбе и сугестије, како следи у наставку овог поднеска.

1. НЕАДЕКВАТНО ДЕФИНИСАН ПЛАНСКИ И ДОКУМЕНТАЦИОНИ ОСНОВ :

1.1 Непотпун плански основ

У поглављу **1. Основ за израду Плана** наводи се следеће:

- ***„Обухваћени простор је планиран за продужетак Булевару Европе и изградњу моста на Дунаву на основу низа генералних планова из претходних деценија, почев од првог Генералног плана Новог Сада из 1951. године.***

Услови и смернице за уређење и грађење обухваћеног простора дефинисани су Просторним планом Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 11/2012) (у даљем тексту: Просторни план), као и Генералним планом града Новог Сада до 2021. године – пречишћен текст („Службени лист Града Новог Сада“, број 39/06) (у даљем тексту: Генерални план).” (страница 2, трећи пасус)

ПРИМЕДБА 1: У планском основу из набројане документације вишег хијерархијског нивоа изузета је Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене међународног водног пута Е 80 – Дунав (Паневропски коридор VII): 14/2015-96 иако су правила уређења и грађења из тог планског документа обавезујућа за све просторне планове чији се обухват налази у зони непосредног заштитног појаса и ширег заштитног појаса коридора водног пута Е80 – Дунав како је и прописано ставом 3 поглавља IV. ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА овог акта:

„Правила уређења и грађења су обавезујућа за друге просторне планове подручја посебне намене чији се обухват преклапа са обухватом овог просторног плана и за њихову разраду урбанистичким планом за целине посебне намене или деонице коридора инфраструктурних система који се укрштају са водним путем Дунава на деоницама које су у обухвату непосредног заштитног појаса и ширег заштитног појаса водног пута; и усмеравајућа на преосталом делу подручја Просторног плана (у складу са Смерницама утврђеним у глави V, пододелјку 2.1. овог просторног плана). Правила су обавезујућа за усклађивање просторних планова јединица локалне самоуправе и урбанистичких планова на делу простора у обухвату непосредног заштитног појаса и ширег заштитног појаса коридора водног пута Е80 – Дунав, док су усмеравајућа на преосталом делу подручја Просторног плана.”

Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене међународног водног пута Е 80 – Дунав (Паневропски коридор VII): 14/2015-96 и одредбе које се њом прописују **нису садржане у целокупном текстуалном делу Нацрта**, чиме се доводи до закључка да приликом израде Нацрта **овај обавезујући стратешки документ није ни разматран**- чиме је направљен процедурални пропуст којим се доводи у питање усклађеност предвиђеног планског решења са овим хијерархијски вишим планским документом од међународног значаја.

1.2 Непотпуна документациона основа:

- Четвртим *пасусом* поглавља 1. Основ за израду Плана наводи се следеће:

*„ Документацију од значаја за израду Плана поред наведеног Генералног плана су и **планови генералне регулације у окружењу, претходна планска документација, достављени услови од надлежних институција** као и студије и анализе релевантне за обухваћени простор...”*

ПРИМЕДБА 2: Наводи о документацији која је разматрана приликом израде Нацрта плана нису у потпуности поткрепљени листом документације на које се обрађивач позива. Тврдња да су разматрани *планови генералне регулације у окружењу и претходна планска документација* требала би обухватати и податке о томе који су планови у питању. Такође, спроведене студије и анализе наведене су само делимично, док **надлежне институције које су доставиле услове-** нису наведене уопште.

У складу са претходно наведеним примедбама под бројевима 1 и 2 сматрамо да је непотпуним приказом документационе основе повређен члан 28 Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања ("Сл. гласник РС", бр. 32/2019) којим се одређује садржај документационе основе планских докумената и то по тачкама:

2) *Izvođe iz planskih dokumenata višeg reda, odnosno šireg područja i druge razvojne dokumentacije*

3) *spisak korišćene dokumentacije za izradu planskog dokumenta (planska, tehnička, razvojna i druga dokumentacija) i po potrebi izvod iz korišćene dokumentacije*

4) *Pribavljene podatke i uslove za izradu planskog dokumenta*

5) *Radne materijale i elaborate po pojedinim oblastima na osnovu kojih je urađena sinteza (elaborat o zonama sanitarne zaštite, inženjerskogeološki-geotehnički elaborati, elaborati o potencijalima i ograničenjima korišćenja, uređenja i zaštite i sl.)*

9) *mišljenja nadležnih organa i institucija*

10) *drugu dokumentaciju i podatke od značaja za izradu, kontrolu i donošenje planskog dokumenta*

2. ИЗОСТАВЉЕН ОДНОС ПОСТОЈЕЋЕГ И ПЛАНИРАНОГ СТАЊА:

2.1 Недоследан приказ постојећег стања

- Првим пасусом поглавља 5. *Опис постојећег стања* наводи се следеће: *Обухваћени простор је данас у највећем делу неизграђени простор осим у делу Улице Симе Матавуља и западног дела на којем се налази касарна Војске Србије „Александар Берић.“*

ПРИМЕДБА 3: Будући да се предмет израде Нацрта односи на простор у коме се планира интензивна саобраћајница са свом пратећом инфраструктуром која ће **битно утицати на све аспекте просторног развоја и квалитета живота становника и других актера у простору који се граничи са планским обухватом-** приказом постојећег стања требало би узети у разматрање и такве зоне. С тим у вези- тврдња да је већи део планског обухвата неизграђен није

основана, будући да је изузев дела планског обухвата над коритом и уским делом приобалног појаса реке Дунав настањено подручје са незанемарљивим капацитетом стамбених објеката и објеката других намена. Опис постојећег стања такође не садржи било какве податке о реду или бонитету саобраћајница као ни постојећој намени и билансу површина.

- Другим пасусом поглавља 6.1. *Инжењерско-геолошки и природни услови* наводи се следеће: *Терен неповољан за градњу налази се на самом почетку трасе око Булевара Европе и Булевара паријарха Павла. Овај терен је неповољан за градњу због постојећих високих и новоизграђених високих објеката који нису предвиђени за рушење. Такође терен уз леву и десну обалу Дунава је окарактерисан као неповољан због стрмих обала. Сложеност градње овде се огледа у стрмим косинама на обали које захтевају високе насипе и додатну стабилизацију тла због дејства воде.*

ПРИМЕДБА 4: Надовезујући се на примедбу под редним бројем 3 скрећемо пажњу на **недоследност пружених информација о постојећем стању**- будући да се поменути поглављем 5. *Опис постојећег стања* поменута - зона на самом почетку трасе око Булевара Европе и Булевара паријарха Павла- уопште не помиње у контексту изграђеног подручја.

2.2 Изостављање упоредног приказа постојећег стања и планског решења

- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања ("Сл. гласник РС", бр. 32/2019) чланом 23 прописује обавезне елементе које мора садржати план генералне регулације. У оквиру овог члана тачком 2 налаже се да план генералне регулације мора садржати и: *планирану намену површина и објеката и могућих компатибилних намена, са билансом површина.*
- Текстуалним делом Нацрта плана биланс површина планског решења представљен је поглављем **1.2. Нумерички показатељи** у оквиру којег су насумице побројане врсте површина јавних намена за које је уписана и одговарајућа површина изражена у хектарима: *саобраћајне површине (16,30 ha) водене површине (3,10 ha) одбрамбени насип (0,38 ha) уређене зелене површине (0,33 ha) црпна станица (0,39 ha.)*

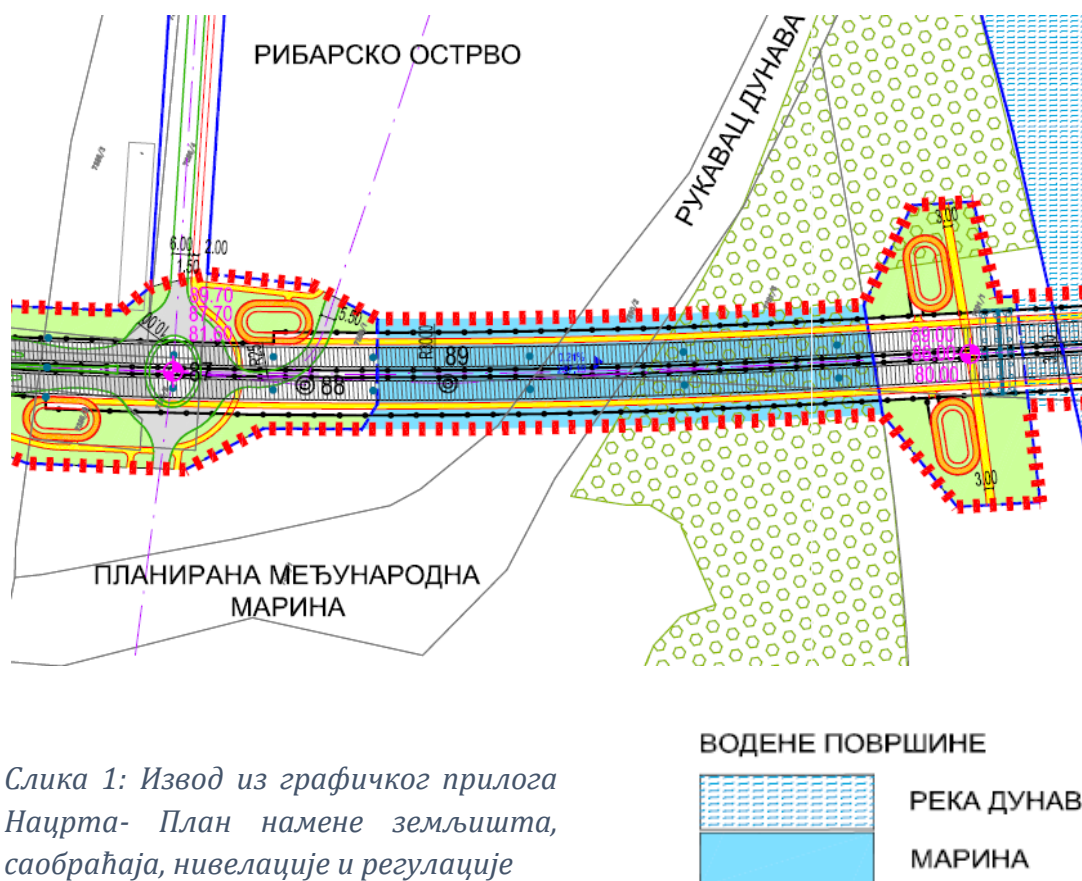
ПРИМЕДБА 5: Изостављањем релевантних података о постојећем стању, аинтересованој јавности се ускраћује могућност разумевања обима и начина будуће трансформације простора предвиђене планским решењем, а самим тим и могућности

упућивања адекватних примедби и коментара. Надовезујући се на претходну констатацију, скрећемо пажњу да ни графички приказ постојећих намена површина са учртаном границом плана није приложен као део елабората за јавни увид у Нацрт.

2.3 Неуредне и недефинисане водене и зелене површине унутар планског обухвата као и ван граница плана

ПРИМЕДБА 6: Границе водених површина унутар и у непосредном окружењу планског обухвата учртане су врло неуредним изломљеним линијама како на самој катастарској подлози- тако и унутар планског обухвата. За разлику од реке Дунав чији је водоток адекватно представљен шрафуром унутар и ван граница планског обухвата- тако и са осталим воденим површинама попут рукавца Шодрош и планиране међународне Марине- није случај. На графичком приказу уочава се и преклапање одређених шрафура- плава боја чија нијанса говори да је реч о марини- и сањаста зелена шрафура која се не налази у легенди намене земљишта. Сви наводи из ове примедбе могу се уочити у следећем изводу из графичког прилога Нацрта достављеном као део елабората за јавни увид:

Слика 1: Извод из графичког прилога Нацрта- План намене земљишта, саобраћаја, нивелације и регулације

3. УГРОЖЕНОСТ ОДБРАМБЕНОГ НАСИПА ЗА ЗАШТИТУ ОД ПОПЛАВА

- Унутар поглавља 3.1 *Саобраћајна инфраструктура* налази се потпоглавље *Мост на Дунаву дужине око 1,5 km (на km 1259+430 реке Дунав)* у којем првим пасусом наводи следеће:

У Плану су дефинисани само оквирни положаји стубова моста. У зони паралелних саобраћајница на површини терена стубови треба да буду распоређени тако да не ометају саобраћај на истим. У овом случају распони треба да се крећу од 30 до 45 m у зависности од расположивог простора. Стубови у кружним раскрсницама треба да се налазе у центру кружног острва или симетрично у односу на центар круга. Тачан положај стубова ће бити дефинисан пројектном документацијом, а у складу са правилима грађења из овог плана.

- Унутар поглавља 9.2. *Правила за реализацију водне инфраструктуре* налази се потпоглавље *Услови за зону насипа прве одбрамбене линије* у којем се наводи следеће:

У појасу ширине 10 m до 30 m од ножице насипа према брањеном подручју, не могу се градити надземни и подземни објекти, постављати ограде, копати бунари, ровови и канали, нити изводити било какве друге радње које би могле штетно утицати на насип и умањити сигурност насипа као заштитног објекта.

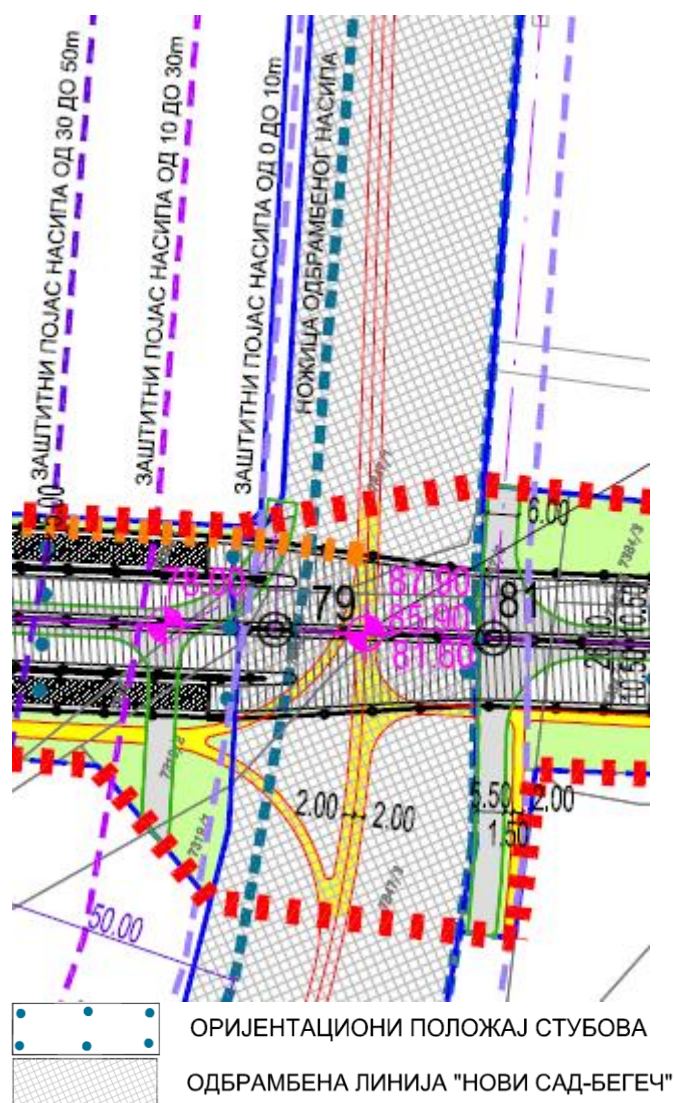
ПРИМЕДБА 7: Иако се Нацртом наводи да ће тачан положај стубова бити одређен пројектном документацијом а у складу са правилима грађења дефинисаних Нацртом, на основу дефинисаних распона стубова закључује се да ће се одређен број стубова наћи на самој граници или унутар зоне одбрамбене линије „Нови Сад-Бегеч“.

Како се наводи и у самом Нацрту у поглављу 3.1. *Саобраћајна инфраструктура*, потпоглавље *Одбрана од поплава*: **Саставним делом насипа за одбрану од поплава** *сматра се заштитни појас са шумом и заштитним зеленилом (заштитне шуме) у инундационом – небрањеном подручју, у ширини 50 m поред насипа.* Када узмемо у обзир овај податак- евидентно је да ће се стубови конструкције моста наћи унутар ове зоне, што је сценарио који би требао бити избегнут у циљу

смањења ризика угрожавања одбрамбеног насипа од поплава приликом извођења радова и касније након завршетка процеса изградње.

Чак се и на самом графичком прилогу уз елаборат за рани јавни увид Нацрта- План намене земљишта, саобраћаја, нивелације и регулације јасно потврђују наводи изнети овом примедбом, будући да је оријентациони положај стубова према брањеној зони смештен дуж саме границе заштитног појаса насипа од 0 до 10м, док је оријентациони положај стубова у небрањеној зони смештен унутар самог заштитног појаса. Видети: Извод из графичког прилога Нацрта- План намене земљишта, саобраћаја, нивелације и регулације.

Слика 2: Извод из графичког прилога Нацрта- План намене земљишта, саобраћаја, нивелације и регулације

4. НЕДОВОЉНО ОБРАЂЕНЕ МЕРЕ О УСЛОВИ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

- Поглављем 7.2 *Мере и услови заштите од елементарних непогода и других несрећа* наводи се: *У циљу заштите грађевинских објеката и осталих садржаја у простору, при њиховом пројектовању и извођењу потребно је узети у обзир меродавне параметре, који се односе на заштиту од елементарних непогода (врста и количина атмосферских падавина, дебљина снежног покривача, јачина ветра, погодност терена за изградњу, висина подземних вода и сл.).*
- Подпоглавља којом је ова тема детаљније покривена односе се на покривена односе се на: *Мере заштите од земљотреса и Мере заштите од пожара.*

ПРИМЕДБА 8: Закон о заштити од елементарних и других већих непогода ("Сл. гласник СРС", бр. 20/77, 24/85, 27/85, 6/89 и 52/89 и "Сл. гласник РС", бр. 53/93, 67/93 и 48/94) чланом 2 истиче шта се све у смислу овог закона подразумева под елементарном и другом непогодом: *земљотрес; поплава; бујица; атмосферска непогода; суша; снежни нанос и лавина; нагомилавање леда на водотоку; одроњавање и клизање земљишта; пожар; експлозија, неконтролисано ослобађање, изливање или растурање штетних гасовитих, течних или чврстих хемијских и радиоактивних материја; саобраћајна незгода; рушење бране на водотоку; епидемија заразних болести, сточних заразних болести и биљних болести и појава штеточина; и сличне појаве већих размера које могу да угрозе здравље и животе људи или да проузрокују штету већег обима.*

Појаве попут поплаве, бујице, нагомилавања леда на водотоку, саобраћајне незгоде и рушење бране на водотоку – у потпуности су изостављене из овог дела Нацрта. Сматрамо да је овакав садржај непотпун и непримерен планским документом којим се уређује простор који обухвата плавно подручје са насипом за одбраном од поплава.

Поред наведеног, унутар читавог поглавља 7. *Мере и услови заштите од елементарних непогода и других несрећа*, изузев подпоглавља *Мере заштите од пожара* – обрађивач плана нигде се не позива на Законе и подзаконске акте којим се уређује заштита од елементарних и других већих непогода.

5. ЗАНЕМАРИВАЊЕ ШТЕТНОГ УТИЦАЈА ПО ЖИВОТНУ СРЕДИНУ:

- *Поглављем 6.2. Услови и мере заштите животне средине*

С обзиром на то да планско решење подразумева изградњу потпуно нових саобраћајница и моста, очекује се повећање саобраћајног оптерећење, а самим тим и повећање концентрације издувних гасова у зони планираног инфраструктурног објекта. Имајући у виду да се зона планираног моста налази поред реке Дунав, очекује се да се издувни гасови неће задржавати само у зони моста због утицаја ветрова и ваздушних струјања.

ПРИМЕДБА 9: Теме као што су загађење ваздуха и заштита животне средине и здравља људи, планским документом овог реда и значаја не би смеле бити засноване на описним претпоставкама наведеним без позивања на било какву методологију процене повећања саобраћајног интензитета или количине издувних гасова. Тврдњом да се издувни гасови услед повољног утицаја ветра неће задржавати на планском обухвату- не би требало да се занемари и отпише штетан утицај овог вида загађења који се одражава на околне просторе.

У Београду, 05.04.2021. године

Са Поштовањем

Мирко Поповић

Регулаторни институт за обновљиву енергију и животну средину

